Сабақтың тақырыбы:

Пайдалы қазбаларының әлемдік қорлары

Оқу мақсаты:

Карта көмегімен түрлі пайдалы қазбаларының әлемдік қорларына,

экономикалық құндылығымен қоса, жалпы және салыстырмалы баға

беру

Литосфера және адам әрекеті	Карталарды пайдалана отырып, түрлі пайдалы қазбалардың дүниежүзілік өндірісіне, сонымен қоса, олардың экономикалық құндылығына жалпы және салыстырмалы баға беру.	Атластармен жұмыс. Атластар көмегімен оқушылар дүниежүзінің картасында басты пайдалы қазбаларының ең ірі үш өндірушілерін белгілеу керек. Экономикалық маңыздылық көзқарасы тұрғысынан оқушылар келесі сұрақтарды қарастыру керек: Олардың таралу заңдылықтарында ең маңыздысы не? Осындай таралу заңдылықтардың себебі неде? Оқушы жалпы өндіріс көлеміндегі үлес-салмақты көрсету үшін шеңберлі диаграмма немесе гистограмма сала алады. Мұғалім оқушылармен бірге «экономикалық құндылық» деген ұғымның мағынасын талқылау керек.Пайдалы қазбаларды тұтыну. Оқушылар атқару керек:3 маңызды пайдалы қазбаны таңдап алу керек. Пайдалы қазбалардың әрқайсысы бойынша қандай елдер олардың басты тұтынушысы болып табылатындығын зерттеу керек. Адамдар осы пайдалы қазбаларды не үшін пайдаланатындығын анықтау керек. Ағымдағы қорлардың неше жылға жететіндігін бағалау керек.
Дағдылар		**Жетістік критерийлері** ***Егер төмендегі жетістік критерийлерін орындаса, оқушы оқу мақсатына жетеді***
Талдау		Пайдалы қазбалардың таралу қорларына экономикалық баға береді Пайдалы қазбалардың қорларына салыстырмалы баға береді Картадан маңызды пайдалы қазбалардың таралуын анықтайды

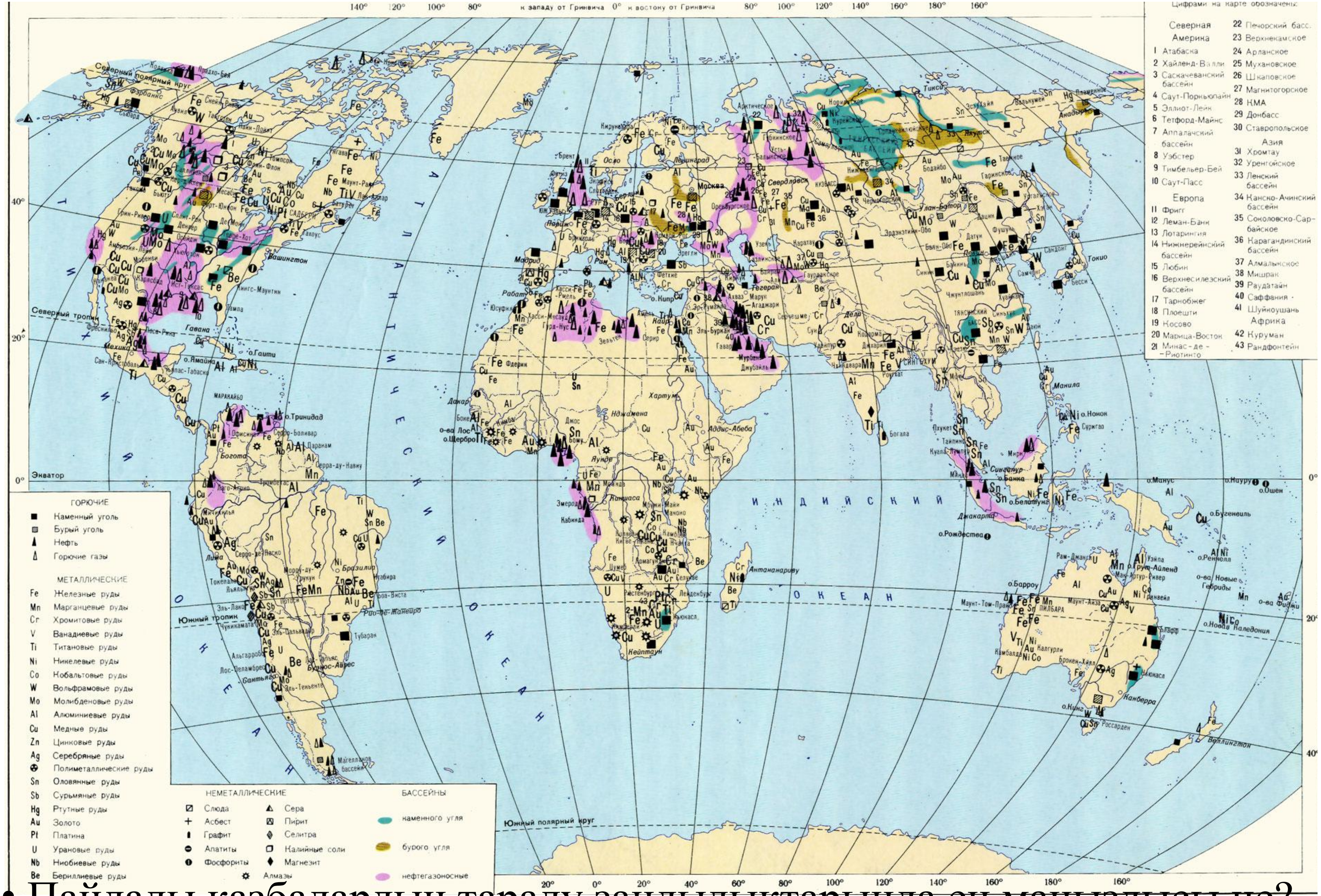

- Пайдалы қазбалардың таралу заңдылықтарында ең маңыздысы не?
- Осындай таралу заңдылықтардың себебі неде?

- Оларды қолдану саласы бойынша 5 топқа бөледі:
- I топ – отын-энергетикалық минералды заттар (көмір, мұнай, табиғи газ, шымтезек, тақтатас, уран);
- II топ – металдар кендері: қара (темір, хром, марганец) , түсті (мыс, алюминий, мырыш, қалайы, қорғасын), сирек (ванадий, германий және т.б.), бағалы (алтын, күміс,платина);
- III топ – химиялық шикізат: күкірт, калий тұздары, апатиттер, фосфориттер;
- IV топ – құрылыс материалдары, жасанды және бағалы тастар (гранит, мәрмәр, яшма, агат, алмаз және т.б.);
- V топ – гидроминералды пайдалы қазбалар (жерасты тұщы сулары және минералды сулар).

Мұнайды өндірудегі ОПЕК бойынша елдер көрсеткіштері

№	Страна	Өндіру мың бар/күн
1	Сауд Аравия	10192,6
2	Россия	10111,7
3	США	9430,8
4	КХР	4273,7
5	Ирак	3504,1
6	Иран	3151,6
7	БАӘ	2988,9
8	Кувейт	2858,7
9	Венесуэла	2653,9
10	Бразилия	2437,3

- (**l**) (**f**) пайдалы қазбаларды тұтыну. Оқушылар:
- Алтын, мыс, темір рудасын келесі пункттер бойынша талдайды.
  - Пайдалы қазбалардың әрқайсысы бойынша қандай елдер олардың басты тұтынушысы болып табылатындығын зерттеу керек
  - Адамдар осы пайдалы қазбаларды не үшін пайдаланатындығын анықтау керек
- Ағымдағы қорлардың неше жылға жететіндігін бағалау керек.

Рефлексия /5минут/

Сабақты толықтай меңгердім.

Кей түсінбеген тұстарым...............

Сабақ барысында ең ұнаған тұстары

Осы тақырып төңрегінде білгім келеді.........

Әлсіз тұстары

Ұсынысыңыз